

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învolală

Partea oficială.

Antimise noi.

Venerați Frați!

În vizitațiile canonice m'am convins personal, că în foarte multe biserici antimisul este atât de deteriorat, încât nu mai poate servi cultului divin. Hotărând grabnica lor schimbare azi Vă pot face cunoscut, că noile antimise stau la dispoziția sfințelor lui Dumnezeu biserici.

Onorat Frațiile Voastre sunteți invitați, a cere fără amânare antimis nou acolo, unde cel vechiu este în stare deteriorată. După primirea celui nou, antimisul vechiu se va trimite acestui Ordinariat. Cu acest prilej sunteți izistent rugați a purta bună grijă de sfântul giolgiu curat, pe care se aduce jertfa fără de sânge și odihnește Domnul în preasfânta Taină a iubirii Sale de oameni.

Mare mângâiere a fost pentru sufletul meu, văzând cu prilejul vizitațiilor curate și împodobite cu flori altarele Domnului. Pliniți bucuria, îngrijind statornic curățenia bisericii Domnului și a sfântului său altar. Cea mai fidelă oglindă a vieții sufletești a preotului, a familiei sale și a comunității bisericesti întregi, este starea bisericii, este altarul Domnului.

Păziți cu toții curate și neprihănite altarele Domnului și darul Domnului va fi cu voi pururea.

Gherla, la 20 Septembrie 1927.

Nr. 4811.

HIROTONIRE.

În ziua de 6 Septemvrie a. c. au fost hirotoniți întru *ipodiaconi* și *diaconi*, iar în ziua de 8 Septemvrie a. c. sărbătoarea *Nașterii Prea Curatei Vergure Maria* întru *preoți*, la Sfânta Mănăstire dela Moiseiu, clericii diecezani: *Victor Dunca* dela Institute Catholique din Paris și *Eugen Dragoș*.

Din șed. cons. 10 Sept. 1927.

No. 4597

Termenul de prezentare în Seminar al clericilor.

Invităm pe toți Onorații Frați preoți, să încunoștiințeze pe clericii domiciliati în parohiile lor, că în vederea începutului anului școlar 1927—28 vor avea să se prezinte în Seminarul teologic *Luni, la 3 Octomvrie a. c. după masă*; punându-le în vedere, că în caz de neprezentare la acest termen — dela care sub nici un motiv nu se dă amânare — vor fi considerați dimiși și șterși din Clerul tinăr diecezan.

Din șed. konz. 17 Sept. 1927.

Nr. 4760—1927.

NUMIRI.

Onoratul *Mihai Pop*, paroh în *Băbuș* (D. Giulei) este numit *protopop onorar* cu facultate de a purta brâu roșu.

Din șed. cons. 27 Aug. 1927.

No. 4343.

Onoratul *George Mânzat* preot II. în Dej (D. Câțcăului) este numit *protopop onorar* cu facultatea de a purta brâu roșu.

Din șed. konz. 17 Sept. 1927.

Nr. 4444.

Cuvioșia Sa *P. Augustin Pop* călugăr la Sf. Mănăstire a Bixadului este numit de *preot II.* la parohia *Bixad* (D. Țării Oașului).

Din șed. cons. 27 Aug. 1927.

No. 4334.

Onoratul *Alexandru Avram* preot nouhirotonit este numit *administrator local* la parohia *Dolheni* (D. Ciocman).

Din șed. cons. 30 Aug. 1927.

No. 4545.

In cauza edificiilor școlare primare.

În legătură cu ordinele Noastre Nr. 3204—1915 (publicat în *Curierul Creștin* No. 13—14 din 15 Iulie 1925) și No. 5128—1925 (publicat în *Curierul Creștin* No. 21—22 din 15 Noemvrie 1925) și examinând chestia școalelor Noastre primare confesionale, cu vie nemulțumire constatăm, că în cei din urmă doi ani școlari în situația școalelor Noastre primare nu s'a produs nici o schimbare spre bine.

Conferențele Episcopali ținute la 16 Ianuarie 1926 și 10 Februarie a. c. în Blaj s'au ocupat în mod deosebit de aceasta chestiune și din ambele conferențe s'au înaintat Înaltului Minister al Instrucțiunii Publice *memorii*, în cari s'a tratat aceasta chestie în toată complexitatea ei, formulându-se cereri și propuneri potrivite, să împace atât interesele Bisericii, cât și cele ale Statului și mai cu seamă interesele învățământului nostru primar.

Durere, însă, toate intervențiile și stăruințele Corului Episcopal au rămas fără rezultat și nu au reușit să obțină — nu o rezolvire justă și echitabilă a acestei importante chestiuni — dar nici măcar o limpezire a situației școalelor Noastre primare.

Astfel aceasta chestie se găsește în același stadiu, ca în anul 1925, când am dat ordinele circulare citate mai sus. Nu ne rămâne, deci, alta, decât, că *susținând în întregime cele cuprinse în acestea ordine, reîmproșpetăm toate dispozițiunile luate prin acelea.*

În special invităm organele Noastre locale, în special pe Mult Onorații Frați protopopi tractuali și pe Onorații Frați preoți — impunându-le în privința aceasta *răspundere personală* — să vegheze cu toată energia, ca *dreptul de proprietate al Bisericii asupra averilor școlare* — fie clădiri, fie terenuri, fie mobilier și material didactic fie *orice altă avere* — *întru nimic să nu se știrbească.*

Despre fiecare caz, în care împlinirea acestui ordin ar întâmpina dificultăți, Ni-se va face raport, pentruca să putem da îndrumările cuvenite respectiv, în caz de lipsă, să eliberăm *procură*, pentru a se cere intervenția Justiției.

Gherla, la 12 Sept. 1927.

No. 4656.

Indemnul Romei pentru a predica și catehiza.

Publicăm mai jos Veneratului Cler circulara No. 443/26 a Sacrei Congregații a Seminarilor și Studiilor Universitare, îndreptată către arhierii lumii întregi, pentru intenzificarea împlinirii datorinței preoților de a predica cuvântul Evangheliei Domnului și de a catehiza tineretul Bisericii Noastre.

Atragem și din partea Noastră atențiunea Onoraților Frați preoți asupra celor cuprinse și dispuse *cu atâta gravitate* în aceasta circulară referitor la împlinirea conștientioasă a ministerului preoților din cura animarum, dela a căror activitate depinde atât de mult salvarea sau condamnarea sufletelor păstorii lor încredințate.

Sf. Congregațiune a Seminarilor și a Studiilor Universitare.

Prot. Num. 443—26.

Ilustrisime și Reverendisime Doamne!

Nimic nu contribuie mai mult, din înșasi instituțiunea dumnezeiască, pentru refacerea împărăției Mântuitorului nostru Isus Hristos pe pământ, ca sfințenia și învățătura tagmei preoțești. „Cauze într'adevăr grave și comune în toate vremurile poftesc, ca

preoții să fie înzestrați cu multe și mari podoabe a virtuților, iar timpurile pe care le trăim azi o poftesc aceasta în mod deosebit" (Leo XIII. Enc. *Etsi nos*, din 15 Febr. 1882).

După-ce nu pot să devină slujitori potrivii ai altarului și păstori sărguincioși ai sufletelor numai aceia, cari crescând în sfințele împrejurări ale seminarilor, sunt înzestrați cu toată podoaba virtuții și a științei, Sfântul Scaun Apostolic, a dat acestor institute celea mai înțelepte legi, de starea cărora este legată în mod deosebit însăși propășirea Bisericii.

Noi ce este drept, încredințăm tuturor celor pe cari îi privește ca să observe cu scumpătate toate cele ce sunt statornicite în această materie, dar un lucru este de mai mare însemnătate și gravitate, și cu privire la acest lucru ordonăm ca să fie cu deosebită luare aminte toți conducătorii bisericii, iar lucrul acesta este *planul sau metoda de a propune învățătura creștină*.

Canonul 1365 §, 3, al Dreptului Canonic prescrie, că în cursurile Teologice, cari trebuie să fie de cel puțin patru ani, să se țină cursuri și din Teologie pastorală, împreunate cu deprinderi practice în deosebi în ce privește modul de a preda pruncilor și în caz de lipsă și altora Catehizmul.

Cât de la loc și cât de necesarii sunt aceste ordine, va înțelege ușor unul fiecare dacă observă, că slujba, de a învăța turma creștină — slujba la care sunt obligați toți preoții, și în mod deosebit cei din păstoria sufletelor, este din toate îndatoriile cea mai dintâi și cea mai de frunte: de îndeplinirea ori neîndeplinirea căreia atârână în cea mai bună parte, mântuirea ori pierderea sufletelor.

Este peste tot cunoscută vorba "de mare greutate a Preaînțeleptului Pontifice Benedict al XIV.

"Spunem în mod hotărât, că o mare parte a acelor, cari sunt osândiți la muncile vecinice, suferă în veac această durere, pentru necunoașterea misteriiilor credinței, a acelor misterii, cari sunt de lipsă, de a se ști și de a se crede, pentru ca să fie cooptați în șirul celor aleși." (Inst. XXIV. 18).

De aceia, parohul este dator, în baza prescrișelor Dreptului Canonic, pentru ca să-și îplinească slujba de a cateheza poporul creștin, ca să pregătească pruncii spre împărtășirea cum se cuvine cu tainele Pocăinții, Mirului și Cuminecăturii, și tot pe aceia, după prima împărtășire cu Sfințele Sfinților să-i instrueze mai am năvățit și mai desăvârșit, de asemenea dator este ca să explice adulților catehizmul cu graiu

viu și potrivit modului de pricepere a a celora. (Can. 1329—32).

Că la aceasta sunt îndatorați și ceilalți preoți, ba chiar și clerici, se vede din următoarele: „Preoți și clerici, fără ca să se poată provoca la vre-o piedecă legitimă, sunt datori ca să fie de ajutor parohului, în îndeplinirea acestei opere pre-sfinte, putând fi pasibili și de pedepse din partea Ordinariatului pentru caz de neîndeplinire". (Can. 1333. §. 2).

Iar după-ce, instruirea prin grai viu potrivită cu felul de pricepere mai ales a celor proști și nepricepuți, cu privire la lucruri atât de sublime, este o operă nu numai grea ci și necesară, de aceia împlinirea acestei slujbe, să se facă prin o pregătire îndelungată și sărguincioasă, iar această pregătire trebuie să se câștige în Sf. Seminarii, cari spre aceasta sunt ridicate. Dar, ca cineva să-și poată îndeplini cum se cuvine și cu rod slujba de a învăța poporul creștin, nu este îndestulitoare pregătirea științifică, care se câștigă prin studiul sf. Teologii, mai ales dogmatice, care te face să cunoști adevărurile, ce trebuie să le propui, ci este de lipsă pregătirea *didascalică* care te învață cum trebuie să propui aceste adevăruri, iar aceasta se câștigă prin cunoașterea regulilor stabilite în această materie și prin exercițiile practice.

În legătură cu aceasta Înaltul Pontifice Pius al X-lea zice în memorabila Enciclică *Acerbo nimis* (15 apr. 1905):

„Este mult mai ușor să afli un orator, care să-ți vorbească cu înlesnire și splendor, decât pe un catehet, care să știe propune din toate punctele de vedere în mod vrednic de laudă. De aceea ori cine este înzestrat de la natură cu înlesnire de a gândi și a vorbi, aceasta să-și o păstreze cu grijă, dar când este vorba să propună cu folos pruncilor ori poporului adevărurile învățaturii creștine, s'o facă aceasta numai fiind temeinic în explicare și bine pregătit. Se înșeală grozav acei ce încrezuți în nepriceperea și în încetineala de gândire a poporului, socotesc că pot să fie și mai puțin pregătiți. Impotrivă, cu cât cineva are auditori mai proști, cu atât trebuie să pună mai mult osul, ca să potrivească adevărurile celea mai înalte, la felul de gândire tâmpit a celor nepricepuți. Căci și pentru aceștia sunt de neaparată trebuința acestor adevăruri, la fel ca pentru cei înțelepți. Stând astfel lucrurile, rugăm călduros pe Ilustritatea Voastră, ca să urgitați stăruitor prescrișele Dreptului Canonic în această privință, și să Vă năvățiți ca în Seminarul Vostru să se propună temeinic Catehetică: de aceea profesorul de Teologia Pastorală să țină cât de dese prelegeri de-

spre modul de a preda învățăturile creștine, și inșiși clericii să se deprindă practic spre acest lucru, ori că se vor face acestea exerciții în seminarium ori în Biserică, după cum Ve-Ți afla de cuviință.

Acestate am avut să-Ți scriu, despre aceste lucruri, Ilustrității Voastre, precum și celorlalți conducători bisericești. Ne place să terminăm scrisoarea Noastră cu vorbele prin cari Înaltul Pontific Leo al XIII. îndemna pe episcopii Peruviei privitor la același obiect; „Dacă le veți face acestea, și Clerul va înflori cu onoarea cinstei sale și Bisericii i-se va cuveni lauda, care în totdeauna a fost și trebuie să fie socotită ca ocrotitoare și nutritoare nizuințelor celor mai bune. Ilustritatea Voastră va avea la îndemână bărbați potriviti pe cari făcându-i părtași puterii ministerului, Vă vor fi de ajutor în instruirea poporului și în promovarea pietății”. (*Breve Inter Graves 1 Maiu 1894*).

Rugăm apoi cu smerenie pe Dumnezeu, dătătorul tuturor Bunătăților, ca pe Tine și pe toți credincioșii, să binevolască a Vă împărtași cu bogatele Sale daruri cerești.

Roma, dela Secretariatul Sf. Congregațiunii a Seminarilor și a Studiilor Universitare, la 8 Septembrie 1926.

Al Ilustrității Voastre adict în Domnul :
Cafetanu Card. Bisleti
prefect.

† Iacob Sinibaldi
secretar.

Gherla, la 12 Sept. 1927.

No 3945.

Participantii la exercițiile spirituale pentru preoți ținute în Gherla.

La exercițiile spirituale, ce s'au ținut pentru preoți în Gherla la 30 August—2 Septembrie a. c. au participat următorii :

Din gremiu :

1. Prea Sfinția Sa Dr. Iuliu Hossu, episcop diecezan; *Reverendisimii* Domni Canonici : 2. Grigore Pop, 3. Dr. Victor Bojor, 4. Dioniziu Vaida, 5. Dr. George Vidican; *Mult Onorații* : 6. David Deac cassar diecezan, 7. Teodor Morariu director de bancă; *Clarissimi* : 8. Dr. Dumitru Manu, 9. Dr. George Bob, 10. Dr. Grigore Strîmbu profesori de Teologie, 11. Ioan Seplecan spiritual seminarial și 12. Dr. Virgil Bălibanu secretar episcopal;

Onorații : 13. Coriolan Podoabă, exactor diecezan, 14. George Forna, contabil diecezan, 15. Alexandru Chezan, actuar la Administrația Capitulară, 16. Emanuil Pioraș, profesor de religie, 17. Aurel Pop, directorul școlii normale de băieți, 18. Constantin Gheție, profesor; *Clericii* : 19. George Podina, 20. Ioan Farcău, 21. Alexandru Safirescu, 22. Lazar Sângeorzan, 23. Tertulian Micu, 24. Iosif Mânzat, 25. George Câmpian și 26. Vasile Pop.

Din tractul Gherlei :

Mult Onorații : 27. Ioan Coste din Gherla, 28. Alimpiu Pop din Livada; *Onorații* : 19. Aurel Papiu din Bunești, 30. Ioan Vereș din Orman, 31. George Neamț din Silivaș, 32. Emil Boca din Corneni, 33. Augustin Boldor din Jichișul de jos, 34. Ioan Pop din Pintic.

Din tractul Sânmărghitei :

35. Mult Onoratul Pavel Salvan din Sânmărghita, *Onorații* : 36. Atanaziu Pașca din Mintiul Gherlei, 37. Victor Mureșan din Țop, 38. Vasile Câmpian din Măluț, 39. Pompeiu Vlăduțiu din Fizeșul Gherlei, 40. Victor Banciu din Nireș, 41. George Tabără din Ciaba, 42. Ștefan Mureșan capelan în Petrești și 43. Eugen Cerghi din Batin.

Din tractul Buzei :

44. Mult Onoratul Demetriu Rusu din Sânicoadă; *Onorații* : 45. George Manciu din Enciu, 46. Ilie Gordon din Manic, 47. Alexandru Cheresteaș din Bungard, 48. Augustin Plăian din Lac, 49. Vasile Mititean din Corvinești, 50. Teodor Pop din Fântânele, 51. Ioan Maxim din Bidiu, 52. Izidor Falup din Jimbor, 53. Vasile Ceserean din Copru și 54. Emil Măhalean din Țentea.

Din tractul Lujerdiului :

55. Mult Onoratul Iuliu Pop din Lujerd, *Onorații* : 56. Pompeiu Mureșan din Vale, 57. Ioan Chintean din Aluniș, 58. Alexandru Silaghi din Cub-

59. Iuliu Marțian din Dăbâca, 60. Iosif Sângeorgean din Iclod, 61. Vasile Balint din Teocul de sus și 62. Augustin Fărcașiu din Teoltiur.

Din tractul Giulei:

Mult Onorații: 63. Paul Boca din Râscruci, 64. Mihaiu Pop din Băbuș; *Onorați:* 65. Vasile Borgovan din Șoiomeni, 66. Simion Pop din Drag, 67. Mihai Nemeș din Vultureni și 68. Ioan Bochiș din Borșa

Din tractul Sicului:

69. Reverendisimul Auxențiu Mureșan din Mureșeni de câmpie, 70. Mult Onoratul Ioan Melian din Bont; *Onorații:* 71. Aurel Mureșan din Sucutard, 72. Mafteiu Zegrean din Coasta, 73. Ioan Fodor din Sântejude, 74. Vasile Filipan din Glodești, 75. Ioan Rus din Nicula, 76. Andrei Bojor din Ghiolț și 77. Vasile Mocan din Sic.

Gherla, la 22 Sept. 1927.

No. 4843.

Meditațiile Părintelui Vercruyse.

Reuniunea pentru Misiuni din dieceza Lugojului — de curând a scos de sub tipar primul volum din *Meditațiile practice pe toate zilele anului ale părintelui Bruno Vercruyse S. I.* traduse în românește de Ilustritatea Sa Preasfințitul Dr. Alexandu Nicolescu, Episcopul Lugojului. Cam preste o lună va apărea și volumul al II-lea.

Prețul unui volum broșat este 150 Lei, ambele 300 Lei. Legate 420 Lei. Se pot procura dela Reuniunea de Misiuni din dieceza Lugojului: Lugoj (Banat). Episcopie.

Recomandăm cu toată căldura clerului Nostru diecezan, procurarea acestor vestite Meditații — cari formează un mare eveniment în viața sufletească a sfintei Noastre Biserici.

Suntem convinși că veneratul cler al eparhiei Noastre va răspunde în număr cât mai mare la anunțul literar ce i-s'a trimis în aceasta privință la timpul său din partea Reuniunii de Misiuni mai sus pomenite, deodată permitem ca aceasta operă să se poată procura și din banii bisericești pentru bibliotecile parohiale.

Frații preoți vor avea în aceste două volume un izvor curat de îndulcire sufletească în meditațiile concise și clare — într'o formă simplă și ușoară asupra întregii vieți a Mântuitorului, întocmite pe fiecare zi a anului.

Meditând zilnic frații preoți adevărurile vecinice creștinești ale credinței și moralei — se vor întări și oțeli tot mai tare pentru lupta spirituală ce au a o purta adevărații și zeloșii Apostoli ai dulcelui Mântuitor și Răscumpărător al sufletelor noastre.

Din șed. conz. 17 Sept. 1927.

Nr. 4640—1927.

Primire în Clerul tinăr.

Tinerii Vasile Cucu, Ioan Neamțiu din Gherla și Ștefan Török din Berbești sunt primiți în Clerul tinăr.

Din șed. conz. 13 Sept. 1927.

Nr. 4495, 4658, 4659.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.**Episcopul milostiv.**

— Amintiri despre marele Episcop Mihail Pavel. —

De A. C. Albinus.

În 6 Septembrie a. c. s'a împlinit un secol dela nașterea episcopului Mihail Pavel, pe care istoria bisericii noastre l-a împodobit cu strălucitul nume: *episcopul milostiv*. Cel ce avea să devină episcop al Gherlei, iar mai târziu al Orăzii, stăpân a zeci de mii de iugăre de pădure și pământ, s'a născut dintr'o familie săracă, în Recea, lângă Baia-mare. Era atât de sărac, încât i-s'a întâmplat la niște Paști, când era la școală, să fie nevoit să se sature, pe câmp, cu macriș. De bună seamă, și aceasta a fost un motiv puternic care, mai târziu, i-a încreptat toată dragostea spre copiii săraci și orfani dela școli.

Studiile teologice le-a făcut, în parte în institutul „Sfânta Barbara” din Viena. Din pricina revoluției din 1848, institutul își închide porțile. Teologii se reîntorc acasă. Din vremea acestei călătorii, se povestește, că o țigancă bătrână îi tot necăja pe studenții drumari, să *le cate de noroc*. Mai milos, teologul Mihail Pavel i-a întins câțiva bani. Atunci țigancă îl apucă de mână și începe să-i spună viitorul: că are să ajungă episcop și nu va putea să-și numere bogățiile. După terminarea studiilor, când ajunge în Apșa, în post de preot și dascăl, va fi zâmbit tânărul levit, aducându-și aminte de proccia țigăncii.

Activitatea pastorală și-a început-o marele Mihail Pavel în Maramureș. Aci, în Apșa, și mai apoi, în Slatina a avut cele dintâi mângăieri sufletești, în mijlocul bunului și credinciosului popor care s'a atașat cu tot sufletul de păstorul său. De numele lui se leagă înființarea „Asociației Culturale Maramureșene” și scoaterea credincioșilor români din Sighet de sub oblăduirea vi-

carului-paroh rutean și a episcopiei Muncaciului.

Drept mulțumită, românii îl trimit — în butul tuturor eforturilor Ungurilor care cântau:

„Nem kell nekünk a vikáros...”
în 1871, ca deputat, în parlamentul din Budapesta.

În 1873 se desparte de Maramureș mutându-se în Gherla iar de aici în 1879 trece la episcopia din Oradea. Dar nici în Gherla, de unde cea dintâi vizită o face Țării lui Dragoș, și nici în Oradea nu uită de iubitul său Maramureș. Tăranul din Maramureș îl cunoștea sub numele de „*Vlădicu din Slatina*”.

Terminasem școala primară, când am ajuns și eu să cunosc bunătatea episcopului Pavel. Orfan și fără avere n'ași fi putut să continuu școala, dacă rudenii nu și-ar fi adus aminte de Cel, care s'a făcut patron și părinte al copiilor săraci din Maramureș. Cu mulți alți copii, am fost primit și eu în internatul liceului din Beiuș.

Într'una din ultimile zile ale lui August 1896, stația din Sighet era plină de glasurile șgomotoase ale copiilor veniți de pe toate apele din Maramureș. Toți copiii au fost dați în grija unui elev mai mare. La plecarea trenului, unii dintre noi, mai mămoși, au început să plângă. Dar înduioșarea s'a schimbat repede. Copiii uită curând. Și erau atâtea de văzut din fuga trenului. Dela Satu-Mare s'a făcut seară. Ne-am retras dela fereastra vagonului. Au început povestile. Unul, care mergea a doua oară la Beiuș, povestea despre viața de școală. Am tot ascultat despre *ductorii* care țin disciplina în sălile de studii, despre *instructorii* care meditează pe elevii mai slabi,

despre elevii din clasele superioare, că-
rora trebuie să le zici „Domnule“,
căci, altfel îți ard o palmă... până
când, ghemuit într'un colț al vagonu-
lui, am adormit.

A doua zi, am ajuns la Beiuș. Prie-
tenii maramureșeni s'au resfirat, găsin-
du-și alți prieteni, colegi de școală. Am
început să mă simt atât de singur. În
curtea internatului îmi alegeam un loc
retras. Nu auziam lărmălaia copiilor.
Gândul îmi fugia la țărnul Tisei. Din
când în când, îmi ștergeam câte o lac-
rimă. În clasă, la fel. Descurajat, dam
răspunsuri timide și stângace. Eram
sortit să ajung între cei din urmă elevi.

Toate s'au schimbat, însă, cu sosi-
rea episcopului. Coborând dela Stâna
de Vale, patronul liceului a vizitat
școala, intrând în fiecare clasă, ascu-
tând răspunsurile elevilor, laudând pe
cei buni și încurajând pe cei slabi. A
înter și în clasa noastră. Și, mi s'a
părut că, împreună cu El, a intrat în
clasă o dulce rază de soare. Atâta era
de bun și de blând! Eram la ora de
latină. Declinam pe *mensa*. Întâiu, a
răspuns cel mai bun din clasă, un or-
fan din Budureasa. Ascultam, reținân-
du-mi respirația. Vai, de m'ar întreba
și pe mine, îmi ziceam. Atunci văzui
pe episcopul, că se pleacă spre profes-
sor și-i spune ceva. Profesorul mă strigă
pe nume. Am ieșit la tablă, îmbu-
jorat la față de marea emoție. Episco-
pul se uită la mine cu atâta bunătate!
Și am recitat lecția, pe nerăsuflăte...

De atunci, îmi era statornică re-
putația înaintea colegilor. Și, am cres-
cut în ochii mei proprii. Privirea blân-
dă a „Vlădicului din Slatina“ mi-a
redat curajul. În curând m'am ridicat
în șirul celor dintâi elevi.

Cu cât treceau anii de școală, tot
mai mult admiram edificiile monumen-
tale pe care an de an le ridica marele
episcop: o nouă aripă a liceului, in-
ternatul de băieți, școala (acum liceul)
de fete cu internat, locuințe pentru profesori.
Clădiri monumentale. Fondății
de milioane.

Iar azi, mai mult decât toate clă-

dirile, admir sufletul adânc creștinesc
și românesc al generațiilor care s'a
plămădit sub scutul și îngrijirea ma-
relui dispărut. Episcopul Pavel, prin
instituțiile sale de cultură românească,
a făcut, pentru cele mai primejdute
părți din Țările locuite de Români, mai
mult decât toți politicienii și decât
toate instituțiile noastre culturale: a
*conservat și a întărit conștiința ro-
mânească în Crișana și Sătmar, în
Sălaj și Maramures.*

Și viața lui, cât a fost ea de simplă
și de nepretențioasă. Mânca mămăligă,
ca să poată hrăni pe cât mai mulți
orfani. Și contrar adagiului „honores
mutant mores“, toate onorurile de câte
a fost copleșit marele Arhiereu, n'au
putut să-i schimbe simplitatea traiului.
În ultimii ani ai vieții, a fost făcut
consilier intim împărătesc, primind tit-
lul de „Excelență“, titlu ce se acorda
foarte rar episcopilor români. Din a-
ceste zile din viața episcopului, se po-
vestește următoarea scenă care ilustra-
ză foarte bine felul Lui de a fi. Era a
doua zi după primirea decretului im-
perial. La dejun, secretarul se apropie
de arhiereu și sărutându-i mâna îl in-
treabă: „Excelență, cum ați dormit?“
— „Nu prea bine, fiule, îi răspunde
episcopul. Am avut niște dureri care
nu mi-au lăsat nici-o clipă de odihnă“.
Secretarul se uită îngrijorat la fața pa-
lidă a episcopului și începu cu lamen-
tațiile: „Vai de mine Excelență! Oare
ce să fie pricina? N'o fi fost bună
mămăliga. Ori poate n'a fost proaspet
laptele...“ „Ba nu, fiule, îl întrerupse
arhiereul și pe buze i-se ivi zâmbetul
dulce. Alta e cauza. Știi, ieri am fost
numit Excelență, iar aseară am mâncat,
ca de obicei, mămăligă. Și se pare,
mămăliga și titlul de Excelență nu se
prea potrivesc...“

În Maiu 1902 episcopul Mihail
Pavel era în Maramureș, la Băile Pa-
veliane, proprietatea sa. Într'o Sâmbătă
ultima zi din frumosul Maiu, arhiereul
s'a dus la câmp. A stat vreme lungă
în povești cu niște covași. Bătrân de
75 de ani, a luat coasa din mâna unui

bărbat. A tăiat o brazdă. Apoi a dat-o înapoi cogașului. „Nu mai pot, a suspinat episcopul. Sunt prea bătrân“. De acolo s'a dus la o vilă, unde se făceau ceva amenajări. A dat și acolo o mână de ajutor. Noaptea, L-a apucat boala de inimă. Spovedit și cuminecat de către parohul Slatinei, noaptea în 1 Iunie 1902 marele episcop a trecut la cele vecinice.

A fost îngropat în biserica din Slatina, ctitoria sa. Și, spuneau cei ce au fost de față la îngropăciunea marelui arhieru, că mai înduioșătoare decât serviciul divin celebrat de metropolitul bisericii noastre și doi episcopi, de un șir întreg de canonici și zeci de preoți, — a fost rugăciunea rostită cu glasuri înlăcrămate de către orfanii institutelor din Beiuș, veniți sub conducerea profesorului lor de religie, azi canonic orădan, păr. Ilie Stan, în pios pelerinaj, să-și ia rămas bun dela Cel ce le-a fost Stăpân și Părinte.

Diverse.

Centenarul episcopului Mihail Pavel. *In ziua de 2 Octomvrie în comuna Recea în amintirea marelui și neuitatului Episcop Mihail Pavel — dela nașterea căruia în 6 Septemvrie s'au împlinit 100 de ani — se vor face mari serbări religioase și naționale, în semn de recunoștință față de Acela, care deși este mort trupește, totuși prin faptele sale s'a făcut împreună viețuitor cu noi.*

Serbările vor fi prezidate de Prea Sfințitul Domn episcop al Eparhiei noastre Dr. Iuliu Hossu, care în această zi va săvârși acolo Sfânta Liturgie Arhierască.

Recreație sufletească în Gherla.

Exercițiile spirituale pentru preoți.

În zilele de 30 August — 2 Septemvrie a. c. s'au ținut în Gherla exercițiile spirituale pentru preoții alor 6 tracte din jurul Gherlei, conduse fiind de către Ilustrisimul Domn Dr. Octavian Domide, vicarul Eparhiei și prepozit capitular. Deși în cursul unei luni acestea erau a cincia serie de exerciții spi-

rituale, conduse de Ilustritatea Sa — căci înainte de acestea a condus pe celea din Sighet dela 26—29 Iulie, precum și *trei serii la Blaj în 8—11 în 16—20 și 22—26 August a. c.* — totuși Ilustritatea Sa dezvoltă cu atât de splendidă plasticitate șirul celor zece Meditații ce s'au ținut în aceste zile, încât firul acelora, bogat în exemple splendide, susținute cu argumente bine documentate și limbajul dulce, captivant al Ilustrului predicator făceau, ca să țină încordată atenția tuturor ascultătorilor, cari fără a ceda oboselii trupești sorbeau cuvintele meditatorului și îndeplineau voioși exercițiile de primenire sufletească.

Peoți bătrâni, cari se luptă cu povara anilor trecuți prin diferite peripeții și sbuciumări ale vieții lor, alături de cei tineri acum ieșiți de pe băncile școlii, de o potrivă se reînviuau în oazișul dătător de viață al sacrelor deprinderi, după cari de atâta vreme însătoșau. Se citea par'că pe fețele tuturor bucuria sufletească, ce le inunda întreg eul prin reîmprospetarea datorințelor sublime, impuse de divina lor vocațiune pentru a conduce sufletele la mântuire.

Criza sufletească, ce bântuie astăzi aproape pe întreg globul pământesc, infectându-l cu cele mai mășave curente anarhice și stări de lucruri, cari dezagrează construcția societății umane, reclamă pregătirea solidă a propovăduitorilor cuvântului evanghelic al Domnului și, deci, pentru a ținea viu focarul conștiinței curate se impune o pregătire, care să întremeze, să dea impuls și să determine la mai multă râvnă și zel pe lucrătorii din via Domnului. De aceea conducătorii Bisericii noastre — adevărați apostoli și urmași ai sfinților apostoli ai Domnului — luptă cu energie la fortificarea cât mai solidă a domeniului religios.

Am urmărit în acestea sfinte exerciții cum Ilustritatea Sa, oratorul, s'a purtat moment de moment executând, fără nici cea mai mică aparență de indispoziție, cu multă paciință, cu mult zel și râvnă dând pildă vie prin însași persoana sa, de felul cum trebuie să fie astăzi preoțimea în statul sfânt al chemării sale. Apoi predica rostită la încheierea sfințelor exerciții a stârnit și re-deșteptat în toată asistența preoțească și laică spiritul unei sfinte pietăți, dornice de o nouă viață mai evlavioasă, mai bogată în virtuți: rodul acelor momente de o adevărată atmosferă sfântă și înduioșătoare, ce a predominat în clipele acelea peste întregul auditor.

Exercițiile s'au început Marți, în 30 August seara la orele 6 și au durat neîntrerupt până Vineri, 2 Septemvrie dimineața. Participă, în frunte cu Prea Sfinția Sa Domnul Episcop — care a ținut să ia parte

la toate meditațiile și funcțiunile de pietate și să termine exercițiile prin *Liturghia Arhierască de Vineri* — peste 70 de preoți din gremiu și din 6 districte protopopești din jur. Remarcăm disciplina exemplară, observată cu atâta severitate de toți preoții — bătrâni și tineri, deopotrivă — silențiu *profund*, ținut dela început până la sfârșit cu promptitudine, pentru-ca cu atât mai ușor să se poată ridica în sferile cereștii ale tainelor sufletului.

În cadrele exercițiilor spirituale a avut loc Joi, în 1 Septembrie a. c. *Părăstasul de 40 zile dela moartea Maiestății Sale Regelui Ferdinand*, pontificat de Prea Sfințitul Domnul Episcop *Dr. Iuliu Hossu*. Era înălțător, să vezi și să aziști la aceste rugăciuni ferbinți ce se înălțau de pe buzele zecilor de preoți cari reculeși sufletește cu atâta vervă cântau: „*In veci pomenirea lui*”, rugându-se cu sufletele curățite de al exercițiilor dar pentru odihna vecinică a *Mortului Tării*...

Exercițiile spirituale se termină Vineri în 2 Septembrie cu *Liturghia Arhierască* săvârșită de Prea Sfinția Sa Episcopul *Dr. Iuliu Hossu*, încunjurat de Reverendisimi Domni *canonici și toți protopopii*, cari participară la sfintele exerciții.

După Evangelie Prea Sfinția Sa rosti o foarte binevenită alocuțiune preoților adunați, infiltrând în sufletul tuturor dorul și propusul spre calea adevărilor sfinte și divine. Cu adevărată dragoste de părinte a invitat pe preoți să țină bine în minte sfaturile și învățăturile rostite cu atâta căldură de orator. „*Țineți și păstrați bine a zis Prea Sfinția Sa — învățăturile, ce vi s'au predicat de prea iubitul Nostru Frate cu atâta râvnă și zel, care însuși e pilda vie în fața voastră a tuturor, cum trebuie să fiți și să vă purtați în aceasta sfântă și sublimă însărcinare, spre care ați fost chemați și aleși*”.

La Liturgie se cuminecă toți preoții, cari au luat parte la sfintele exerciții, iar la Sfârșitul Sfintei Liturgii Prea Sfinția Sa împarte tuturor *Binecuvântarea Apostolică a Sfântului Părinte Papa Pius XI*.

Apoi, după predica de încheiere a Ilustrisimului Domn *Dr. Octavian Domide* se cântă — drept mulțumită Bunului Dumnezeu, pentru ajutorul revărsat asupra celor cari au participat la aceasta recreare sufletească — *Doxologia cea mare* și apoi cu toții s'au reintors la vetrele lor, ducând suvenirea dulce a unor zile pline de vibrațiile unui soare ceresc, razele căruia cădeau atât de binecuvântătoare asupra acelor, cari în lupta vieții acum, pentru aceste zile, „lăpădând toată grija cea lumească”, s'au retras în deșert, pentru a se odihni la un iz-

vor inviorător, la un oaziș răcoritor, dătător de viață...

Unul dintre cei de față.

Ruga dela Mănăstirea Moiseiului Acest locaș, de rugă închinat cinstei Preafericitei Maice, a ajuns a fi loc de întâlnire a miilor de suflete pioase, cari din cele mai îndepărtate colțuri aleargă a-și depune durerile inimei la picioarele Preacuratei, ca din izvorul nesecat al iubirii ei de Mamă miloasă să dobândească mângăiere și primenindu-și sufletele să se reîntoarcă la vetrele familiare cu aceea liniștire, care nici un bun pământean nu o poate oferi. În acest an cu prilejul praznicului nașterii Maicei Domnului a fost reprezentat întreg Maramureșul împreună cu frații români din Cehoslovacia la sfânta Mănăstire dela Moisei.

Vestea, că preabunul nostru Părinte-Arhireu *Iuliu* al Gherlei încă va sosi la acest locaș binecuvântat, a făcut să tresare de bucurie toată lumea creștină din Maramureș dând îndemn a pelerina miile de oameni la sfânta rugă și să vadă pe iubitul Arhireu, despre care se auzise, ca va sfinți întru preoți pe doi și ai Maramureșului pe *Victor Dunca* teolog dela Paris și *Eugen Dragoș* absolvent al Academiei de teologie din Gherla.

Preasfinția Sa *Iuliu* sosește deja în 5 Septembrie c. la Mănăstire, ca în ziua următoare pe cei doi candidați să-i ridice la treapta diaconiei.

În ziua praznicului 8 Sept. tinerii diaconi în cursul Liturgiei arhieresti sunt sfințiți întru preoți. Actul sfințirii a fost înălțător. La întrebarea Arhierelui, că oare cei doi tineri sunt vrednici de a îmbrăca sfintele odăjdii preoțești și la răspunsul întreit al obștei că „vrednic este”, întreg publicul asistent ajunge mișcat, licărind lacrimi din ochi.

Cuvântarea Preasfințitului Episcop a impresionat adânc miile de ascultători, lăsând urme neșterse în sufletele lor. La sfârșitul Liturgiei Preasfinția Sa împărtășește mulțimea cu sfântul Trup și Sânge, când apoi însoțit de numeroasa asistență preoțească și întreg poporul părăsește locul serviciului divin. Era mișcător a vedea, cum marele public se zbătea a ajunge în apropierea iubitului Arhireu pentru ai săruta mâinile și sfintele odăjdii.

Dăm aici numele preoților care parte au asistat Ilustrației Sale Episcopului *Iuliu* la celebrarea sfintei Liturgii parte au îndeplinit diverse serviri sfinte după trebuințele sufletești a credincioșilor. Ne-am însămnat pe următorii preoți:

Dr. Vidican Gheorghe canonic (Gherla), Ilariu Boros vicar episcopal (Sighet), Dr. Gheorghe Bob profesor (Gherla), Artemiu Anderco (Ieud), Victor Ștef (Vișeu-de-sus).

Nicolae Doros (Sat-Șugătag), Vasile Ilnițky (Strâmtura), Iosif Stan (Borșa), Darie Vlad (Petrova), Ioan Marina (Sat-Slatina), Ioan Găzdu (Săcel), Ioan Pop (Borșa), Victor Mészáros (Glod), Mihaiu Hotea (Bărsana), Vasile Dunca (Cuhea), Ștefan Chereș (Șaieu), Petru Vlad (Săliște), Gheorghe Coman (Săliște), Eugen Vlad (Bocicoel), Vasile Radu (Cornești), Titu Demian (Vișeu de jos), Gheorghe Cosma (Dragomirești), Mihaiu Iuga (Vișeu de mijloc), Paul Silaghi prof. (Sighet), Flaviu Serbac (Leordina), Iuliu Ardelean (Mănăstirea Moiseiului), A. Coman (Moisei) și cei doi tineri nou hiontoniți: Victor Dunca și Eugen Dragoș.

În sfârșit au urmat recepțiile: Clerul, corul bis. din Borșa vrednic de toată lauda, intelectualii din Maramureș, deputația țăranelor de pe Valea Izei oferind Preasfințitului Părinte prețios cadou un covor maramureșan, mai multe delegații și particulari. P. Sf. Sa pentru fiecare a avut cuvinte blânde de îndrumare, mulțumire, încurajare și mângâiere.

P. Sf. Sa la orele 4 d. m. între uralele nesfârșite ale clerului și poporului pleacă spre reședința su în Gherla, lăsând în urma celei mai sincere sentimente de fiască alipire.

(După „Duminea“)

Pelegrinajul dela Sfânta Mănăstirea Strâmbu. Frumoasa Mănăstire *Strâmbu* este așezată într-o regiune, unde natura și-a revărsat în culori vii și strălucitoare toate frumusețile ei, în care erudiți călugări au propovăduit în tot timpul veacului al XVIII-lea principiile eterne nobile și sublime a Dulcei lui Isus.

Dela începutul secolului trecut mănăstirea a fost, însă, părăsită de călugări și clădirea neglijată. Dar infiltrat fiind în inimile creștinilor din jur dorul verbinte de a se propaga cât mai intensiv cuvântul evanghelic, și-au sacrificat după puțință din bunurile lor materiale îngrijindu-se de renovarea și împodobirea ei, păstrând nealterate liniile ornamentale ale vechilor picturi, ca așa din nou să poată servi ca locaș și izvor de mângâiere a bunilor creștini.

În ziua de 13 Septembrie a. c., în spre seară, Prea Sfințitul Domn episcop al Gherlei *Dr. Iuliu Hossu*, însoțit de Reverendissimul Domn canonic *Dr. George Vidican*, pleacă dela reședința episcopală, pentruca în ziua de 14 Septembrie (ziua *Sfintei Cruci*) să pontifice sfânta Liturgie la Sf. Mănăstire. La orele 7 Prea Sfințitul Domn episcop sosește în comuna Chiuești, unde cu sufletul plin de iubire și fericire este primit din partea Părintelui *Atanasie Georgiu* și condus la casa parohială, unde petrece noaptea. În dimineața zilei de 14 Septembrie Prea Sfințitul Domn episcop pleacă însoțit de un mare număr de preoți și credincioși la Sfânta Mănăstire.

Serviciul religios a fost pontificat de Prea Sfințitul Domn episcop *Dr. Iuliu Hossu*, asistat de canonicul *George Vidican* și vre-o 20 preoți din jur. După ce Prea Sfinția Sa a iupărtășit cu Sfânta Cuminecătură un mare număr de credincioși, a ținut mulțimei de de circa 4000 peregrini o cuvântare despre cinstirea sfintei Cruci, arătând în exemple vii și combatând principiile acelor rătăciți, cari disprețuiesc Crucea și cari, fiind cei mai ne pocăiți, totuși se pretind a se numi „pocăiți“. Prin frumoase și documentate cuvinte îndeamnă poporul, să nu dea ascultare acelor sămănători ai discordiei, ci să-și mențină cu drag fiecare credința moștenită dela strămoși, accentuând că „numai credința în adevărata Biserică și religie alui Hristos duce la mântuire“, — cari cuvinte atât de animate a Prea Sfințitului Arhieru mulțimea de credincioși le sorbea cu ochii plini de lacrimi și se vedea cum și-le întipărea în inimă acele adânci adevăruri de credință.

Sfânta Liturgie se termină cu sărutarea Sfintei cruci, după care Prea Sfințitul Domn episcop împărtășește Binecuvântarea Apostolică a Preafericitului Părinte *Papa Pius al XI-lea*, apoi condus de protopopul tractual și încunjurat de preoții întregului tract se îndreaptă spre locuința frumos împodobită a a curatorului sfintei Mănăstiri, unde a primit în audiență un mare număr de credincioși, cari i-și expuneau durerile lor înaltului Părinte, care pelângă îndemnul și sfaturile adevărat părințești, le-a împărtășit Binecuvântarea Arhierască.

La oarele 4 Prea Sfințitul Domn episcop s'a reintors la reședința episcopală.

Sfințirea bisericii din Feldioara.

Ziua de 4 Sept. a. c. va rămânea neștearsă în amintirea poporului credincios de pe Câmpie. În această zi a avut loc sfințirea bisericii din *Feldioara*. Credincioșii gr.-catolici, cari abia numără 80 de fumuri, supt conducerea vrednicului păstor sufletesc *Demetriu Cupșa*, încă pe timpul regimului unguresc, au ridicat din propriile puteri un lăcaș falnic lui Dumnezeu, lăcaș cu care s'ar putea mândri și unul din marile orașe ale țării.

Prea Sfinția Sa Episcopul nostru *Dr. Iuliu Hossu*, apreciind străduința vrednică de laudă a acestor credincioși puțini la număr dar tari în credință, n'a cruțat osteneala nici n'a a luat în seamă că era suferind de boală și s-a deplasat în nișlocul lor, pentru a sfinți acest lăcaș care poate sluji de cinste și de indemn și pentru alți credincioși.

Prea Sfinția sa a sosit la Feldioara Sâmbătă în 3 Sept. la orele 8 seara. În calea spre Feldioara a fost întâmpinat și bineventat de credincioșii din *Lac*, *Jaca* și

Cătina, așteptându-l cu porți de triumf, și implorându-i binecuvântarea arhierescă. Dar peste ori ce așteptare a fost primirea din **Feldioara**.

Poporul cu luminări în mână și cu credință în inimă, având în frunte muzica militară a Reg. 81 Inf. a ieșit cu trei care trase câte de 6 boi în întâmpinarea Arhierelui mult iubit. Două din care erau ocupate de tineret, care cânta cântări religioase, iar unul frumos împodobit, era rezervat pentru P. S. Sa și însoțitorul, care era Rev. Domn **Dr. George Vidican**, canonic.

Întâmpinat și binevenat de mii de credincioși, a fost însoțit spre biserică. La mijlocul satului înaintea unei admirabile porți triumfale a fost binevenat și încredințat de adevărată dragoste și de credincioșii unguri. Apoi a fost însoțit până la biserică în sunetul fanfarei, a cântecelor religioase și a sunetului duios de clopote. Parcă cerul cu stelele lui s'a pogorit pe pământ, și îngeri printre oameni s'au sălășluit..

Vecernia, împreună cu Litie, a fost celebrată de Prea Sfinția Sa, asistat de 12 preoți. Duminică s'a săvârșit actul sfințirii. Credincioșii din toate părțile Câmpiei, veneau valuri valuri, până s'a făcut potop de popor. Un splendid cor de la Cluj, ajutat de corul din Gherla, de supt conducerea clericului Micu, a dat responsoriile la actul sfințirii în asistența intelectualilor, cari au participat și a căror număr a atins cifra de 200 s'au remarcat autoritățile în frunte ca Dl. **Prefect Hodor**, însoțit de senatorul **Martinovici** și deputatul **G. Tripon**, precum și de Comandantul Serviciului de remontă, dl **Colonel Buza Matei**.

Impunător a fost serviciul consacării, înălțătoare predica care s'a ținut din partea Arhierelui afară din biserică în fața alor circa 10,000 de credincioși, și cucernică Binecuvântarea arhierescă asupra alor mii și mii de capete plecate spre pământ.

La masa comună primul a luat cuvântul Prea Sfinția Sa Dr. Iuliu Hossu închinând pentru **Preafericitul Părinte Patriarhul Romei** și pentru **Gloriosul Regele nostru Mihai**. Au mai vorbit Rvs. Domn **A. Mureșan**, arhidiacon, **Victor Hodor**, prefectul Clujului, **G. Tripon**, dl. **Căpitan Beletuță**, dl. **Colonel Buza**, **M. O. D. protopop D. Cupșa**, iar la sfârșit Prea Sfinția Sa a ridicat din nou cuvântul mulțumind tuturor, și anunțându-și drumul spre mănăstirea Moiseiului din Maramureș.

În atmosferă de tămăe, în spirit de jertfă, în căldura de viață dătătoare, a însuflețirii revărsate în suflete de prezența neobositului nostru Arhieru, s'a săvârșit actul sfințirii bisericii din Feldioara, vărsând în inimi nădejdi spre o viață religioasă mai intensă

și scotând în relief dulceața faptului: Înfrățirii cerului cu pământul.

dm.

Aducem la cunoștința D-nilor preoți și învățători, că suntem în posibilitatea a servi cu sigilii și stampile pregătite solid și din cauciuc de calitate superioară, despre ce se ia garanță.

Pregătim sigilii de tot soiul și formatul: pentru oficii parohiale, școli cu emblema statului ori fără, pentru reuniuni, cooperative, sigilii de intrare, cu un cuvânt toate ce se țin de această artă.

În **librăria diecezană** avem modele, după cari se poate face comanda. Se pot comanda pe cale postală, scriind corect textul și prin desemn, dând formatul dorit. Comandele se expediază prin postă recomandat.

LIBRĂRIA DIECEZANĂ.

Plaja Unirii 13.

În Librăria Diecezană

se află toate cărțile liturgice compactate în legătură de lux, ori la dorință crudo. Toate imprimările, pentru oficiile parohiale, precum rațiuni, matricule, blanchete de extras, tipărituri periodice, etc.

Avem în depozit opuri ale oratorilor bisericești, cărți de rugăciuni din ediție proprie (Conducătorul tinereții școlare) și streină. Cărți trebuincioase și neapărat de lipsă întru conducerea corectă și promptă ale oficiilor parohiale și protopopești (Conciliile provinciale, Administrația bisericească de **I. Gențiu**).

Noutăți literare, cărți de școală, revizite de scris; asortiment foarte bogat.

Comandele pe cale postală le esecutăm prompt și cu reîntoarcerea postel.

D E C R E T E L E

Conciliilor Provinciali I. și II.

se află de vânzare la **Librăria Diecezană,**
Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus
porto postal.

L A

LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volu-
mul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei, plus
porto postal.

Asortiment bogat de tot felul de
rechizite cancelariale necesare pentru
Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză
280 Lei.

Matricula Botezaților, Cununaților,
Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru *Rațiuni* 280 Lei.

Protocol pentru *Liturgii, predici,*
carte postală, protocol de ședințe 180 L.

Tot felul de tipărituri — extra-
se matriculari, informațiuni periodice,
diplome pentru cantori, coale pentru
rațiuni, statul activ și pasiv etc. —
toate în ediție nouă; hârtie fină, cer-
neală, penițe, creioane, tamponuri, etc.
în preț redus și calitatea cea mai bună.

Furnizăm sigile și stampile pentru
Oficii! Toate comenzile se execută
prompt și cu reîntoarcerea postei.

Mare atelier pentru construcția de

Iconostase

și

Altare

cu pictură sacră de icoane
artistice.

Keresztosi S. Tășnad (jud. Sălaj).

Proiecte și schițe servim gratuit, la cerere.

10—1

IN TIPOGRAFIA DIECEZANĂ

se efectuează tot felul de imprimare, necesare
cancelariilor. Cu plăcere luăm la tipar: Opuri,
Broșuri, Bilanțe și Anunțuri funebre, de lo-
godnă și de cununie, Circulare, Invitări, etc.
tot felul de lucrări ce se țin de arta tipografică.

Comandați LA LIBRĂRIA ANCA

— Cluj —

„CĂRAREA FERICIRII“

Carte de rugăciuni de preotul G. MĂNZAT.
Conține 368 pag. cu 26 capitole mari și dife-
rite rugăciuni la orice ocaziune, fiind apro-
bate de P. S. dl episcop de Gherla Dr. Iuliu
Hossu Nr. 581—1925.

Legată în carton tare pentru școlari 100 L.

„ „ pânză fină cu cruce aurită 140 „

„ „ piele lux, pe hârtie velină 180 „

„ „ „ scl. pentru dame 350 „

Nou!

Nou!

„Domnului să ne închinăm“

Carte de rugăciuni pentru elevi în leg. tare 25 l.

Predici la morți 60 Lei, — Predici p.
postul mare 50 Lei.

Teatre popular 15—30 Lei
școlare 15—30 Lei

Monoloage și dialoge 10—15 Lei.

Album de modele românești (250 motive) 100 L.

Porto recomandat costă 5—30 Lei.

MARE DEPOZIT DE CLOPOȚE

dela 25 kg. în sus. Ornate bisericesti. Odăjdii
Prapori etc.

Icoane frumoase

tot felul în diferite mărimi

În mărime de 33/43 Lei 70

În mărime de 52/40 Lei 100

În mărime de 47/63 Lei 160

În mărime de 74/55 Lei 230

În mărime de 72/100 Lei 650—850

— Cereți preț curent detaliat — 20—5

Pentru partea neoficială răspunde: **Dr. Virgil Băilbanu.**